

11.8.2020

**TERVEYDENHUOLLON PALVELUVALIKOIMANEUVOSTON KOKOUS NRO 30/2020
TOIMIKAUSI 2017-2020**

Aika 11.6.2020 klo 10.00-16.00

Paikka Paasitorni juhlasali (2½ krs), Paasivuorenkatu 5A / Skype

Osallistujat x Päivi Sillanaukee, puheenjohtaja, k. 6-17

Jäsenet

x Tuija Kumpulainen, varapj, pj. k. 1-5
x Pekka Rissanen, varapj
- Risto Heikkinen, varapj.
x Janne Leinonen
- Juha Koivisto
x Päivi Koivuranta (etä)
x Vesa Kiviniemi (etä), ei k. 15
x Taina Remes-Lyly
x Miia Turpeinen (etä)
x Pekka Mäntyselkä (etä)
x Kari-Matti Hiltunen
x Katri Vehviläinen-Julkunen (etä)
x Mirva Lohiniva-Kerkelä (etä)
x Sirkku Pikkujämsä, k. 1-6, 12-17
x Jarmo Koski

Varajäsenet

- Liisa Siika-aho
- Marja Blom
x Jussi Holmalahti (etä)
x Kirsi Vainiemi
x Riitta Aejmelaeus
- Tuula Kock
- Kari Punnonen
- Olli-Pekka Lappalainen
- Markku Mäkijärvi
x Sari Mäkinen, k. 1-12
x Ilkka Kantola, k. 6-9
x Minna Kaila
- Samuli Saarni
- Leena Turpeinen
x Matias Lahti (etä)

Pysyvä sihteeristö

x Ilona Autti-Rämö, pääsihteeri
x Reima Palonen, erityisasiantuntija
x Sari Koskinen, erityisasiantuntija
x Laura Sandström, korkeakouluharjoittelija
x Sinikka Sihvo, erityisasiantuntija
x Leena Alanne, assistentti

Asiantuntijat

- Riitta Burrell
x Marjukka Mäkelä
- Lauri Pelkonen
x Jorma Komulainen
- Liisa-Maria Voipio-Pulkki
x Antti Malmivaara
- Timo Keistinen

Kutsuttuna asiantuntijana

x Helena Vormaa, STM (k. 6-8)

1. Avaus, kokouksen osallistujat, päätösvaltaisuus ja edellisen kokouksen pöytäkirja 23.4.2020, *Liite 1*

Todettiin kokouksen osallistujat ja päätösvaltaisuus.
Merkittiin tiedoksi edellisen kokouksen pöytäkirja.

Puheenjohtajien jaosto,

2. Palkon käsikirja, *Reima Palonen, Liite 2*

Puheenjohtajien jaosto on valmistellut vuosien 2019-20 aikana Palkon käsikirjan periaate-osion, jota on käsitelty Palkon kokouksissa talven ja kevään aikana. Käsikirja korvaa 26.5.2016 hyväksytyssä Palkon väliraportissa hyväksytyt periaatteet.

Esitettiin hyväksyttäväksi käsikirjan periaate-osion sisältö kokonaisuutena. Ehdotettiin, että käsikirjan periaatteita sovelletaan sen hyväksymisen jälkeen aloitettaviin suositusvalmisteluihin.

Viimeistelyvaiheessa ja siirrettäessä sisältöä kotisivuille voidaan vielä tehdä teknislouonteisia muutoksia.

Päätös: Hyväksyttiin käsikirjan periaate-osion sisältö pienillä tarkennuksilla. Päätettiin, että sen periaatteita sovelletaan hyväksymisen jälkeen aloitettaviin uusiin suositusvalmisteluihin.

3. Selvitys STM:lle eduskunnan oikeusasiamiehelle tehdyn kantelun johdosta, *Reima Palonen, Liitteet 3a-d*

Kantelu koskee Palkon maaliskuussa 2018 hyväksymää nusinerseeni-suositusta ja siitä jo aiemmin oikeusasiamiehelle tehtyä kantelua ja sen ratkaisua.

Päätös: Hyväksyttiin selvitys annettavaksi STM:lle, joka toimittaa sen oikeusasiamiehelle oman lausuntonsa kanssa.

Seksuaaliterveyden jaosto

4. Sukupuoli-identiteetin ristiriitaan liittyvän dysforian lääketieteelliset hoidot, *Ilona Autti-Rämö, Liitteet 4a-g*

Seksuaaliterveyden jaosto on jakanut Palkon ohjeiden mukaisesti suositukset kolmeen erilliseen suositukseen (transsukupuoliset aikuiset, muunsukupuoliset aikuiset ja alaikäiset) sekä tarkentanut suositusten sisältöä ja sanoitusta. Käytiin läpi suosituksissa tehdyt palveluvalikoimaan vaikuttavat sisällölliset muutokset.

Tarkennettiin transmiesten kohdunkaulasyöpäseulontaa koskevaa sanoitusta: Potilas *ohjeistetaan* kohdunkaulasyövän seulontaan osallistumisesta.

Päätös: Hyväksyttiin suositukset, niiden tiivistelmät sekä

Seulonta-jaosto: SCID

5. Vastasyntyneiden SCID-seulonta, *Ilona Autti-Rämö, Liitteet 5a-c*

Vastasyntyneiden veritäpläseulontaa koskeva erillinen selvitys on valmistunut. Siinä todetut ongelmakohdat ja niiden korjausehdotukset on huomioitu SCID-seulonnan arvioinnissa.

Käytiin läpi suosituksen keskeinen sisältö. Todettiin, että otakantaa.fi kommentointiaikaa on tarkoituksenmukaista jatkaa elokuun loppupuolelle. Lähetetään tiedote kommentointimahdollisuudesta kaikille seulonnan toteutumisen kanalta keskeisille toimijoille.

Päätös: Hyväksyttiin, että suositus ja sen valmistelumuistio voidaan viedä otakantaa.fi palveluun kommentoitavaksi.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen jaosto,

6. Alkoholiriippuvuuden hoidon ja kuntoutuksen psykososiaaliset menetelmät, *Sari Koskinen, liitteet 6a-c ja 6a1-6a3*

Suositusluonnos oli kommentoitavana Otakantaa.fi-palvelussa 7.4.-10.5.2020. Määräaikaan mennessä annettiin 21 kommenttia. Pääosa vastaajista kommentoi suosituksen eri kohtia positiivisesti. Joihinkin kohtiin kommentoijat esittivät muutosehdotuksia mm. käsitteisiin liittyen tai täydennyksiä liittyen mm. huomioitaviin menetelmiin. Jaosto käsitteli saadut kommentit ja teki niiden pohjalta tärkeiksi katsomansa muutokset suositukseen.

Päätös:

Hyväksyttiin valmistelumuistio, suositus ja sen tiivistelmä.

7. Huume- ja lääkeriippuvuuden sekä peliriippuvuuden hoidon ja kuntoutuksen psykososiaaliset menetelmät, *Sari Koskinen, liite 7*

Palveluvalikoimaneuvosto päätti kokouksessaan 30.1.20, että riippuvuuksien hoidon ja kuntoutuksen suosituskokonaisuus julkaistaan osissa ja, että huume- ja lääkeriippuvuuden sekä peliriippuvuuden osioiden valmistelua jatketaan syksyllä, mikäli uusi Palko päättää jatkaa niiden valmistelua.

Jaosto laati viime kokouksessaan tilannekatsauksen huumeriippuvuuden ja peliriippuvuuden hoidon ja kuntoutuksen suositusten jatkovalmisteluun liittyvistä huomioista.

Päätös: Merkittiin tilannekatsaus tiedoksi.

8. Kognitiivinen adaptaatio asumisen tukea tarvitsevan skitsofreniapotilaan kuntoutuksena, *Sari Koskinen, liite 8*

Jaosto laati viime kokouksessaan tilannekatsauksen 'Kognitiivinen adaptaatio asumisen tukea tarvitsevan skitsofreniapotilaan kuntoutuksena' suositusvalmistelusta ja jatkovalmisteluun liittyvistä huomioista.

Päätös: Merkittiin tiedoksi tilannekatsaus.

Elintapa ja omahoito –jaosto

9. Elintapamuutosta tukevat tekijät elintapaohjauksen ja omahoidon tuen menetelmissä tupakoinnin aiheuttaman sairastumisriskin pienentämiseksi, *Sari Koskinen, liitteet 9 a-c ja 9a1-9a7*

Suositusluonnos oli kommentoitavana Otakantaa -palvelussa 7.4.-3.5.2020. Määräaikaan mennessä annettiin 22 kommenttia. Pääosa vastaajista kommentoi suosituksen eri kohtia positiivisesti. Joihinkin kohtiin kommentoijat esittivät muutosehdotuksia mm. terveysongelmaan liittyen, että olisi pidetty hyvänä, jos se olisi ollut laajempi sisältäen muutkin tupakka- ja nikotiinituotteet kuin vain tupakan. Jaosto käsitteli saadut kommentit ja teki niiden pohjalta tärkeiksi katsomansa muutokset suositukseen.

Päätös: Hyväksyttiin valmistelumuistio, suositus ja sen tiivistelmä.

10. Elintapamuutosta tukevat tekijät elintapaohjauksen ja omahoidon tuen menetelmissä huonon suuhygienian aiheuttaman sairastumisriskin pienentämiseksi, *Sari Koskinen, liite 10-11*

Jaosto laati viime kokouksessaan tilannekatsauksen huonon suuhygienian aiheuttaman sairastumisriskin pienentämiseksi tehtävän suosituksen jatkovalmistelusta.

Päätös: Merkittiin tiedoksi tilannekatsaus.

11. Elintapamuutosta tukevat tekijät elintapaohjauksen ja omahoidon tuen menetelmissä huonon unihygienian aiheuttaman sairastumisriskin pienentämiseksi, *Sari Koskinen liite 10-11*

Jaosto laati viime kokouksessaan tilannekatsauksen huonon unihygienian aiheuttaman sairastumisriskin pienentämiseksi tehtävän suosituksen jatkovalmistelusta.

Päätös: Merkittiin tiedoksi tilannekatsaus.

12. Elintapamuutosta tukevat tekijät elintapaohjauksen ja omahoidon tuen menetelmissä epäterveellisen ravitsemuksen ja vähäisen liikunnan aiheuttaman sairastumisriskin pienentämiseksi, *Sari Koskinen ja Laura Sandström, liitteet 12a-b ja 9a1-9a7*

ELO-jaosto on valmistellut suositusluonnoksen (liite 12b) ja siihen liittyvän valmistelumuistion (liite 12a) otakantaa.fi-palveluun kommentoitavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin suositusluonnos ja valmistelumuistio vietäväksi otakantaa.fi-palveluun kommentointia varten.

Tuki- ja liikuntaelinten sairauksien jaosto

13. Lanneselän selkäydinkanavan ahtauman leikkaushoito ja sen jälkeinen kuntoutus, *Reima Palonen, Liitteet 13a-e*

Suositusluonnos oli kommentoitavana otakantaa.fi-palvelussa 29.4.-19.5.2020. Kommentteja annettiin 21 kpl (liite 13b). Tules-jaosto on käynyt kommentit läpi ja tehnyt tarpeelliseksi katsotut muutokset suositusluonnokseen.

Päätös: Hyväksyttiin lopullinen suositus, valmistelumuistio ja tiivistelmä.

Suun terveydenhuolto

14. Pitkälle vaurioituneiden hampaiden korjaaminen suun ulkopuolella valmistetuilla paikoilla/täytteillä ja kruunuilla, *Sari Koskinen*

Suun terveydenhuollon jaosto on kokoontunut kaksi kertaa toimikauden aikana ja valmistellut tehtäväkuvausta systemaattisen kirjallisuuskatsauksen teettämisen pohjaksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Lääkejaosto

15. Polatsumabi-vedotiini yhdistelmänä bendamustiinin ja rituksimabin kanssa diffuusin suurisoluisen B-solulymfooman hoidossa, *Reima Palonen, Liite 15a-b*

Suositus perustuu Fimean yhteenvetoon ja budjettivaikutusten arviointiin https://www.fimea.fi/documents/160140/1454401/Polatutsumabi-vedotiini_yhteenveto.pdf/86223e3f-74f2-0047-7cc7-273dcd40c887?t=1583826892212

Suositusluonnos oli kommentoitavana otakantaa.fi-palvelussa 27.4.-17.5.2020. Myyntiluvan haltijan kommentin lisäksi saatiin yksi kommentti. Lääkejaosto on käsitellyt kommentit sekä Palkon aiemmassa kokouksessa tehdyt huomautukset ja tehnyt tarvittavat muutokset luonnokseen.

Päätös: Hyväksyttiin lopullinen suositus, valmistelumuistio ja tiivistelmä.

16. Nusinerseeni-hoidon suositusten päivittäminen, *Ilona Autti-Rämö, Liite 16a-b*

Palko hyväksyi 27.4 kokouksessaan suositusten päivityskriteerit eri tilanteissa. Esitettiin Nusinerseeniä koskevan päivityksen aikaistamispyynnön arviointi päivityskriteerien mukaisesti.

Päätös: Hyväksyttiin muistio ja todettiin, että päivitys aloitetaan Palkon aieman päätöksen mukaisesti 2021.

Muut asiat

17. Muut asiat, *Ilona Autti-Rämö*

- Palko keskusteli viime vuonna lisääntyneestä CPAP-laitteiden käytöstä uniapnean hoidossa ja mahdollisesta tarpeesta tehdä aiheesta suositus aiheesityksen mukaisesti. Uniapneasta on tehty Käypä Hoito-suositus, jossa sivutaan CPAP-laitteiden käyttöä. Keskustelun päätteeksi todettiin, että Palko ei tässä vaiheessa etene asian kanssa, vaan odotetaan Käypä hoidon ratkaisua suosituksen päivittämistarpeesta.

Jorma Komulainen kertoi Käypä Hoito suosituksen sisällöstä ja tehdystä kustannusvaikuttavuusarviosta. Käypä Hoito suositusta ei ole päädytty päivittämään, mutta sen hoitoprosessin kuvausta tullaan selkeyttämään.

Päätös: Merkittiin tiedoksi

- Merkittiin tiedoksi, että valtioneuvosto nimesi 11.6.2020 uuden palveluvalikoimaneuvoston. Kerrottiin uusi kokoonpano.
- Puheenjohtaja kiitti neuvoston jäseniä, varajäseniä ja asiantuntijoita aktiivisesta ja sitoutuneesta yhteistyöstä

18. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja Päivi Sillanaukee

Varapuheenjohtaja Tuija Kumpulainen

Pääsihteeri Ilona Autti-Rämö

Erityisasiantuntija Sari Koskinen

Erityisasiantuntija Reima Palonen

LIITTEET

Liite 1. Palkon kokouksen pöytäkirja 23.4.2020

Liite 2. Palkon käsikirja (julkaistaan Palkon kotisivuilla: www.palveluvalikoima.fi)

Liite 3a. EOA:lle tehty kantelu (anonymisoitu)

Liite 3b. Palkon aiempi selvitys STM:lle

Liite 3c. EOA:n aiempi ratkaisu

Liite 3d. Palkon selvitys STM:lle

Liitteet 4 a-g. Sukupuoliristiriitaan liittyvän dysforian lääketieteelliset hoidot, suositukset (4a c, d), niiden tiivistelmät (4b,d,f), valmistelumuistio (4g) ja sen liitteet (4g1-5). (Palkon kotisivuilla: www.palveluvalikoima.fi)

Liitteet 5 a-c. SCID seulonta, valmistelumuistio (5a) ja suositus (5b) ja Matti Salon selvitysraportti (5c)

Liitteet 6 a-c. Alkoholiriippuvuuden hoidon ja kuntoutuksen psykososiaaliset menetelmät, valmistelumuistio (6a), sen liitteet (6a1-6a3), suositus (6b) ja tiivistelmä (6c). (Palkon kotisivuilla: www.palveluvalikoima.fi)

Liite 7. Tilannekatsaus huume-, lääke- ja peliriippuvuuksien hoito ja kuntoutus suositusten valmistelusta

Liite 8. Tilannekatsaus Kognitiivinen adaptaatio asumisen tukea tarvitsevan skitsofreniapotilaan kuntoutuksena

Liitteet 9a-c. Elintapamuutosta tukevat tekijät elintapaohjauksen ja omahoidon tuen menetelmissä tupakoinnin aiheuttaman sairastumisriskin pienentämiseksi, valmistelumuistio (9a), ja sen liitteet (9a1-9a7), suositus (9b), tiivistelmä (9c) (Palkon kotisivuilla: www.palveluvalikoima.fi)

Liite 10-11. Tilannekatsaus elintapamuutosta tukevat tekijät elintapaohjauksen ja omahoidon tuen menetelmissä huonon suuhygienian ja huonon unihygienian aiheuttaman sairastumisriskin pienentämiseksi - suositusten valmistelusta

Liite 12a-b. Elintapamuutosta tukevat tekijät elintapaohjauksen ja omahoidon tuen menetelmissä epäterveellisen ravitsemuksen ja vähäisen liikunnan aiheuttaman sairastumisriskin pienentämiseksi, valmistelumuistio (12a), sen liitteet (9a1-9a7) ja suositusluonnos (12b).

Liite 13a-e. Lannelän selkäydinkanavan ahtauman leikkaushoito ja sen jälkeinen kuntoutus – kirjallisuuskatsaus (13a), yhteenveto kommentteista (13b), valmistelumuistio (13c), suositus (13d) ja tiivistelmä (13e) (Palkon kotisivuilla: www.palveluvalikoima.fi)

Liite 15a-b. Polatsumabi-vedotiini yhdistelmänä bendamustiinin ja rituksimabin kanssa diffuusin suurisoluisen B-solulymfooman hoidossa – suositus (15a), tiivistelmä (15b) (Palkon kotisivuilla: www.palveluvalikoima.fi)

Liite 16a-b. Nusinerveeni hoidon päivitysmuistio (16a), Fimean yhteenveto (16b)

JAKELU

Neuvoston varsinaiset jäsenet ja varajäsenet
Asiantuntijat
Sihteeristö

